

۲۴ قطعه

همایون خرم

به کوشش: رضا اسکندری

24 Pieces

Homayoun Khorram

By the Efforts of: **Reza Eskandari**

انتشارات چنگ

www.ChangPublications.ir

Chang Publications Music Training & Research Department

سرشناسه	خرم، همایون، ۱۳۰۹ -
عنوان و نام پدید آورنده	۲۴ قطعه همایون خرم / به کوشش رضا اسکندری [ویرایش] واحد آموزش و پژوهش موسیقی انتشارات چنگ.
مشخصات ناشر	تهران: چنگ، ۱۳۸۹.
مشخصات ظاهری	۶۸ص: پارتیسیون.
شابم	979-0-802614-61-1
وضعیت فهرست نویسی	فیا
یادداشت	عنوان اصلی: بیست و چهار قطعه همایون خرم.
موضوع	ویولن -- پارتیسیون
موضوع	ویولن -- آموزش
موضوع	موسیقی ایرانی -- دستگاه‌ها -- ردیف -- پارتیسیون
شناسه افزوده	اسکندری، رضا، ۱۳۵۸ -
شناسه افزوده	انتشارات چنگ
رده بندی کنگره	۷۸۹/۷۱ ۱۳۸۹ پ ۹/خ ۷۸۹/۷۱
رده بنده دیویی	۷۸۹/۷۱
شماره کتابشناسی ملی	۲۲۲۶۲۷۶

24 Pieces Homayoun Khorram

By the Efforts of: Reza Eskandari

Chang Pub. Music Training & Research Dep.

Technical Edition: Chang

Notation & Page Layout: Chang

Initial Notation: Sahab Ranjbar

Cover Designer: Monireh Nazari

Cover Lithography: Compograf

Lithography & Print: Ghazal

First Print: 2011

Circulation: 1000

ISMN: 979-0-802614-61-1

Price: 5000 Toomans

All Rights Reserved for "Ali Brilliani"

۲۴ قطعه همایون خرم

به کوشش: رضا اسکندری

واحد آموزش و پژوهش موسیقی انتشارات چنگ

ویرایش فنی: چنگ

نت‌نویسی و صفحه‌آرایی: چنگ

نت‌نویسی اولیه: صاحب رنجبار

طرح روی جلد: منیره نظری

لیتوگرافی جلد: کامپوگراف

لیتوگرافی و چاپ: غزال

چاپ اول: ۱۳۹۰

شماره‌گان: ۱۰۰۰ نسخه

شابم: 979-0-802614-61-1

قیمت: ۵۰۰۰ تومان

کتابی حقوق مربوط به ویرایش فنی، افزوده‌ها و غیره، برای «علی بریلانی» محفوظ است.

Chang Publication

www.ChangPublications.ir

Info@ChangPublications.ir

انتشارات چنگ

تلفن: (+9821)88317763-88832745-88766433

تلفن فکس: 88505575

Chang Publication Music Training & Research Department

تهران، خیابان سهروردی جنوبی، خیابان ملایری و یور غربی، خیابان نویهار، شماره ۲۰

بنام خدا

شاگرد عزیزم آقای رضا اسکندری، جوان خرمند و کوشا که
نسبت به آثار اینجانب احساس قابل توجهی دارد، چهار نفر را
که بطور جداگانه احراز کرده بودم با برق وافر همراه با وقت خاص به نشانی
کرده و در این راه کوشش فراوانی را مبذول داشته است.
لازم میدانم باری که خط از فعالیت ارزشمند و در عین حال شگفتانگین
قدر دانی نموده و موفقیت روزافزونش را در راه خدمت به سوی اقصای
گردد و بنام -

علی بن خاتم
دی ماه سنه ۱۳۵۰
دکتر سید محمد حسینی

موسیقی هر ملت نشان‌گر بخش بزرگی از هویت آن ملت است؛ تا آن‌جا که با شنیدن قطعه‌ای از موسیقی، می‌توان به بسیاری از مسائل اجتماعی، فرهنگی و تاریخی آن جامعه پی برد. شاید بجزر است بگویم موسیقی زبان یک ملت است؛ زیرا با آن، شادی، حاراجش گرفته، غم‌خوارانگی و دلد و حتی با آن نیش‌کرد و در صحنه‌های رزم از آن مودجسته‌اند. بنابراین موسیقی هر ملت، باری هنری، فرهنگی و تاریخی بر دوش دارد که نمی‌توان بدون تعمق از آن گذشت.

در دوران اخیر، پس از آشنایی با موسیقی دانان نشتی با موسیقی جهانی و اصول نشت گنجاری، به واسطه‌ی تأسیس هنرستان‌ها، مدارس و دانشگاه‌های موسیقی، بسیاری از نوازندگان را به سرافرت گنجارش، مبداهای آموزشی برای سازهای موسیقی نشتی ایران انداخته است تا بتوانند این نوع موسیقی که تا به حال به صورت یک نشت شامی مستقل می‌شد را به صورت مکتوب ارلیه و ماندگار سازند؛ هرچند که در این گونه مبداهای، به دلایلی، نظیر عدم گنجاری کامل و کافی نویسندگان آن از دانش موسیقی، اغلاط و اشکالاتی دید می‌شود که نیاز مبرم به ویرایش دارند تا بیش از این گسترش و سرافرت نیابند.

ناشر، در راستای رسالت خود، ضمن فراهم آوردن امکان نشر آثار هنرمندان موسیقی، برای تمامی حلقه مبدایی که کم بود کتب و آثار آموزشی و پژوهشی را احساس می‌کنند، اقدام به نشر و بخش آثار استادان و هنرمندان بومی غنید و بر این باور است که از طریق اندیشه و یافته‌های صاحب نظران موسیقی، گامی اساسی در بهینه‌سازی و سطح آموزش موسیقی کشور می‌توان برداشت و در نظر دارد با رعایت مقررات و استانداردهای انتشارات خود، زبان واحدی که هنرجویان را از هر گونه اشتباه در خواندن مصون می‌دارد، بسط و گسترش دهد. همین مومنوع، ناشر انگیزین و اثر آفرین را سال‌ها بر آن داشته است که گاه با تخصص، تفهد، همت و سرایه گذاری شخصی خود، همچنان در حوزه فرهنگ و هنر ولای موسیقی، به آموذ سازی و تولید می‌کشد؛ تخصصی پیر دازد.

در پایان، از تمامی کسانی که با واحد آموزش و پژوهش موسیقی انتشارات چنگ همکاری داشته‌اند، سپاسگزاری می‌شود.

علی بریانی

مدیر واحد آموزش و پژوهش موسیقی انتشارات چنگ

از جمله دلایلی که انگیزه نگارش این کتاب را به وجود آورد، یکی محدود بودن کتاب های آموزشی - تحقیقی در زمینه ی دین ارانسر و دیگری قاعدت شیودی نوازندگی امروز نسبت به دوری اساتید قدیم، از جمله استاد صب است.

در واقع روزگاری بزرگانی چون عیسی و زرار، ابوالحسن صبا، روح الله... خاخر و... بنای عظیمی در زمینه ی موسیقار اصل کشورمان بنی برزی کردند که این بنا بعد ها توسط شاگردان آنها، که اساتیدی مستای امروز ما می باشند، بسط و گسترش یافت.

در آن زمان، کتاب هایی در زمینه ی نوازندگی و دین ارانسر نوشته شد که از مهم ترین آنها می شود به سه جلد ردیف های سازی استاد صب و ۴ جلد کتاب هنرستان روح الله... خاخر اشاره کرد.

با اینکه بعد ها، کتاب های مرجع دار زبندی از قبیل «نوی مهر» در دو جلد از استاد مایون خرم، ردیف های سازی استاد تجوید سر... نوشته شدند، اما باید اذعان کرد که کافی نیستند. چون که اگر چه این کتاب ها برای شروع و یادگیری چهارچوب کلی و اصلی ردیف، مستبر ترینند، (اما برای یادگیری در بعد از مرحله چهارچوب، کتابی در دسترس نداریم) و اگر امروز بخوانیم شیودی نوازندگی و آثار ضبط شده اساتیدی چون مایون خرم، علی تجویدی، حبیب الله... بدینی، پرور یا حتی و... را به نت در آوریم، شاید از آثار هر کدام بشود دو کتاب ارزشمند برگرفت که جمع آنها از صد هم مجاوز شود و بی باکمال ناسف شاید یک کتاب هم - به شکل مطرح شده - نداریم که امید داریم نگارش این کتاب اولین قدم بوده، و البته با همکاری و مساعدت دوستان، این راه مداوم داشته باشد.

و اما چند نکته در رابطه با ویژگی های این کتاب:

یکم: چندان قطعات در این کتاب، به شکلی است که هم جنبه ی آموزشی داشته و هم خنایسته قطعه به گونه ایست که برای اجرا مناسب باشد.

دوم: از هر یک از ۱۲ مقام موسیقی ارانی، دو قطعه انتخاب شده و سعی بر این بوده است تا از کوک های متنوع استفاده شود که امید است این تنوع کوک و به کارگیری همی مقام ها، تسلط و اشرف هنر جو را بر دستگاه ها و مقام های ارانی بیشتر کند.

سوم: برای درک بیشتر هنر جو از هر قطعه، بهتر است به مرجع صوتی آن مراجعه شود که فهرست آنها در اول کتاب درج شده است. چون با وجود اینکه قطعه مورد نظر، نت نویسی شده، اما در اصل نواز، فضای حاکی که با اجرای استاد حمایون خرم و معمولاً همراهی اساتیدی چون جلیل شهنز، فرهنگ شریف، بودا معروفی و مجامیر ملک نواخته شد و گنگ پیشری به شناخت آن مقام و بهتر نواختن آن می کند و در واقع در این کار هم از نت گنگ گرفته می شود و هم از گوش.

• لازم به یادآوری است که در آثار انتخاب شده از این کاست حافظه اجرا و بداهه نوازی حامی استاد حمایون خرم نت نویسی شده و سایر همراهی حامی اساتید دیگر نت نویسی نگردیده است. در ضمن پیشتر این آثار، برگرفته از مجموعه نوارهای «سیری در دوازده مقام موسیقی» می باشد که توسط شرکت فرهنگی هنری (نوازی حمایون) منتشر شده اند.

و ذکر چند نکته دیگر اینک:

۱. هنرجو برای اجرای این قطعات، لازم است حداقل ردیف یکم استاد صبا را نواخته باشد.
۲. به دلیل اینکه وضعیت اکثر کوک ها در این مجموعه به نحوی است که از نت های واخوان زیاد استفاده می شود، واخوان ها، جز در برخی موارد نوشته نشده اند که با توجه به وضعیت کوک هر قطعه خود هنرجو میزان استفاده از واخوان را متوجه خواهد شد. ضمن اینکه مسند ی میزان استفاده از واخوان یک موضوع سلیقه ای است، و بختی است که هنرجو خود به این درک برسد.
۳. بختی است قطعات با همراهی تنبک نواخته شود که این موضوع کمک شایانی به درک ریتم هنرجو خواهد کرد. در جاهای که علامت (—) گذاشته شده، به سلی سکوت به میزان دل خواه می باشد که به وسیله تنبک یا سازی دیگر همراهی خواهد شد. چون این قطعات به صورت بداهه نواخته شده اند. در بعضی از جاها با موافقت استاد، تغییراتی در پایان قطعات و یا تکرار ها داده شد.

- و در پایان بر خود لازم می دانم تشکر و سپاس فراوان داشته باشم از:
- استاد دکتر و عزیزم، حمایون خرم که تشویق حاشان همیشه به من امید داد و با صبر و بردباری، قطعات را بازبینی نمود.
 - جناب آقای علی برسیانی، مدیر محترم انتشارات چنگ، که صمیمانه در این کار همکاری داشت.
 - جناب آقای دکتر غلامرضا اسکندری برادر بزرگوار و
 - خانم منیر نظری همسر فدakarم
 - و هم چنین آقایان امیر عباس پوشنگار، پرهام شناسا، علی وکیل و صاحب رنجیر عزیز که یاری و لطف این دوستان و همراهان کار را بر من آسان نمود.

رضا اسکندری

آذر ۱۳۸۸

فهرست منابع

ردیف نام قطعه برگرفته از کاست...

- ۱ ماحور دلنشین
- ۲ دلکش دلنشین
- ۳ شور گل های شماره ۴ لارج
- ۴ شور کتاب نوای مهر
- ۵ ابو عطا گریه شمع
- ۶ ابو عطا گریه شمع
- ۷ بیات ترک غمزه
- ۸ شکسته بیات ترک غمزه
- ۹ قه ایلی ارتطاف
- ۱۰ افشاری ارتطاف
- ۱۱ دشتی اشک
- ۱۲ دشتی اشک

فهرست منابع

رودیف نام قطعه برگرفته از کاست...

۱۳	همایون	 محبت
۱۴	ثوشتری	 عشق و رشک
۱۵	بیات اصفهان	 عشق و رشک
۱۶	بیات راجه	 خلوت دل
۱۷	سه گاه	 کاست جوانی (شهریان)
۱۸	مخالف سه گاه	 عشق و رشک
۱۹	چهارگاه	 سرمستی
۲۰	چهارگاه	 الهام
۲۱	نوا	 گلریزان
۲۲	نوا	 گلریزان
۲۳	راست پنجگاه	 دلربا
۲۴	راست پنجگاه	 بخار گل هب

فهرست

ردیف نام قطعه

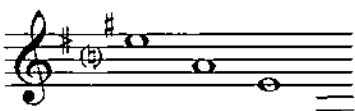
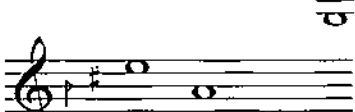
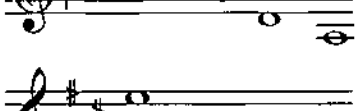
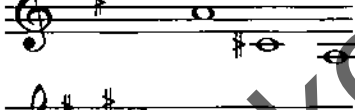
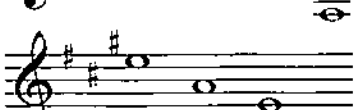
کوک ساز

صفحه

۱۲	۱	ماهور
۱۶	۲	دککش
۱۸	۳	شور
۲۰	۴	شور
۲۲	۵	ابو عطا
۲۶	۶	ابو عطا
۳۰	۷	بیات ترک
۳۲	۸	تکسته بیات ترک
۳۴	۹	قمرلی
۳۶	۱۰	رفشاری
۳۹	۱۱	دشتی
۴۰	۱۲	دشتی

فهرست

ردیف نام قطعه کوک ساز صفحه

۴۱		۱۳ همایون
۴۴		۱۴ شوشتری
۴۶		۱۵ بیات (صنجان)
۴۸		۱۶ بیات راجه
۵۰		۱۷ سه کاه
۵۲		۱۸ مخالف سه کاه
۵۴		۱۹ چهار کاه
۵۶		۲۰ چهار کاه (زابل)
۵۸		۲۱ نوا
۵۹		۲۲ نوا
۶۲		۲۳ راست پنجگاه
۶۳		۲۴ طرز (راست پنجگاه)

ماهور

♩ = 120